
Rued Langgaard: *Scherzo over Motiverne C A og "Ach, du lieber Augustin"* og *Augustinusiana* (BVN 62 og 63)

Kritisk førsteudgave ved Ole Ugilt Jensen og Bendt Viinholt Nielsen

Forord om værket

Kompositionerne har relation til familien Augustinus, nærmere bestemt ægteparret Christian Augustinus (1857-1931) og hans hustru Louise (1861-1918) samt sønnen Ludvig (1888-1947). Louise Augustinus (f. Bøving) var søster til Rued Langgaards tante, Amalie Foss (1870-1937), som var gift med Langgaards morbror, operasanger Aage Foss (1853-1894). Langgaard havde tæt kontakt til familien og Christian Augustinus virkede som en art mæcen for den unge komponist. Augustinus støttede bl.a. hans orkesterkoncert i Berlin med berlinerfilharmonikerne den 10. april 1913.

I Augustinusfamiliens kreds har man åbenbart kunnet mønstre to violinister og en cellist, for Langgaard komponerede de to triosatser til privat brug i 1913 og 1914. Den ene violinist var i hvert fald Langgaards fætter Gunnar Foss (1890-1990). I *Scherzo* optræder Christian Augustinus' initialer (CA) som motiv i cellostemmen, og navnlig i denne komposition, men også i *Augustinusiana*, citeres den tyske folkemelodi "Ach, du lieber Augustin". *Augustinusiana*, der bærer undertitlen *En musikalsk Spøg*, består af en række musikalske episoder, der på humoristisk vis karakteriserer personer og situationer i det Augustinus'ske hjem.

Augustinusiana er ikke dateret i manuskriptet. På et tidligere omslag til de to kompositioner oplyser Langgaard, at trioerne er komponeret 1913 og 1914. Da *Scherzo* er dateret 1. december 1913, må den anden antages at være fra 1914. De tidligste dokumenterede offentlige opførelser fandt sted i 1980 (*Scherzo*) og 1995 (*Augustinusiana*). Kompositionerne blev første gang indspillet på fonogram i 1999 af Det jyske Ensemble (Classico CLASSCD 311).

© Bendt Viinholt Nielsen (2002)